

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

FINANSININKO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

Vilnius, 2008

Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“

FINANSININKO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis.
2. Valstybinis kodas – S534301.
3. Suteikiama kvalifikacija – finansininkas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Finansininko rengimo standartas (toliau – Standartas) apibrėžia finansininko veiklos sritis, profesines kompetencijas, studijų tikslus ir baigiamąjį vertinimą. Standartas yra pagrindas aukštųjų neuniversitetinių studijų programai rengti.

5.2. Pagal Standartą parengta studijų programa skirta asmenims, turintiems vidurinį išsilavinimą.

5.3. Asmuo, sėkmingai baigęs Standarto reglamentuojamą finansininko studijų programą, įgyja profesinių kompetencijų savarankiškai atlikti asmeninės atsakomybės reikalaujantį darbą šiose veiklos srityse: finansų sistemos procesų stebėjimas ir vertinimas; finansinės veiklos analizė; finansinių sprendimų priėmimas; finansinių procesų valdymas.

5.4. Finansininkas, įgijęs aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, galės apdoroti finansinę informaciją, vertinti, lyginti, ją naudoti pagal finansininko pareigybės nuostatas, prognozuoti ir nustatyti finansinius rezultatus, priimti sprendimus neapibrėžtomis sąlygomis, dalyvauti organizacijos plėtroje. Finansininkas galės dirbti įmonių, organizacijų, finansų institucijų, viešųjų finansų padaliniuose, mokesčių inspekcijoje ir kitose srityse.

5.5. Sėkmingą finansininko darbą lems žinios ir įgūdžiai, domėjimasis naujovėmis, užsienio kalbų mokėjimas, kompiuterinis raštingumas, siekimas tobulinti profesinę veiklą, mokėjimas dirbti kolektyviai ir finansininkui būtinosios asmeninės savybės: atsakingumas, lankstumas, reiklumas, sąžiningumas, tikslumas, savarankiškumas, organizuotumas ir kt.

6. Finansininko tikslas – valdyti finansinius procesus.

7. Finansininko veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Finansininko kompetencijų ribos, studijų tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam finansininko darbui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. analitinis mąstymas;

- 9.2. atsakingumas;

- 9.3. gebėjimas organizuoti veiklą;

- 9.4. iniciatyvumas;

- 9.5. gebėjimas naudotis informacinėmis technologijomis;

- 9.6. matematinis raštingumas.

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Finansininko kvalifikacija suteikiama studentui, baigusiam visą studijų programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:

10.2.1. studijų procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;

10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

FINANSININKO VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Finansų sistemos procesų stebėjimas ir vertinimas	1.1. Analizuoti šalies finansų sistemos sandarą ir vertinti vykstančių procesų tendencijas 1.2. Vertinti Lietuvos finansų sistemos veiklos ypatumus ir sąveiką su ES finansais 1.3. Kaupti ir vertinti finansų sistemos informaciją 1.4. Taikyti savo darbe teisės aktus, reglamentuojančius finansinę veiklą
2. Finansinės veiklos analizė	2.1. Rengti įmonės veiklos atskaitomybės dokumentus atsižvelgiant į verslo pobūdį 2.2. Analizuoti finansinių, statistinių ir mokestinių ataskaitų duomenis 2.3. Vertinti ūkio subjektų finansinę veiklą 2.4. Teikti analizės rezultatus finansiniams sprendimams priimti
3. Finansinių sprendimų priėmimas	3.1. Vertinti organizacijos finansinių išteklių naudojimo veiksmingumą 3.2. Vertinti investicinių sprendimų tikslingumą 3.3. Valdyti pinigų srautus
4. Finansinių procesų valdymas	4.1. Nagrinėti ūkio subjektų operatyvinius ir strateginius planus 4.2. Rengti ūkio subjektų finansinius planus ir užtikrinti jų įgyvendinimą 4.3. Užtikrinti tinkamą organizacijos finansų valdymo sistemos funkcionavimą 4.4. Kurti finansinės veiklos kokybės užtikrinimo sistemą 4.5. Kontroliuoti finansinių sprendimų vykdymą

Finansininko rengimo standarto
2 priedas

FINANSININKO KOMPETENCIJŲ RIBOS, STUDIJŲ TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	KOMPETENCIJŲ APIBŪDINIMAS		Studijų tikslai	KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Finansų sistemų procesų stebėjimas ir vertinimas	1.1. Analizuoti šalies finansų sistemos sandarą ir vertinti vykstančių procesų tendencijas	Finansų sistemos apibūdinimas. Finansų sistemos dalyviai. Finansų rinkos. Finansų institucijos. Finansiniai instrumentai. Ūkio subjektų ekonominių ir finansinių procesų sąveika. Makroekonominių procesų tendencijos.	1.1.1. Suprasti finansų ir finansų sistemos esmę 1.1.2. Žinoti nacionalinės finansų sistemos ypatumus 1.1.3. Suprasti finansų sistemos sandarą ir jos veikimo principus 1.1.4. Suprasti ir lyginti makroekonominius šalies rodiklius 1.1.5. Vertinti finansų rinkų dalyvius ir jų tikslus 1.1.6. Vertinti finansinių institucijų vaidmenį 1.1.7. Nagrinėti ekonominės veiklos įtaką finansinei ūkio subjekto veiklai	Apibrėžta finansų sistema. Išvardyti finansų sistemos dalyviai. Palygintos finansinės institucijos. Pagal pateiktą užduotį išanalizuota finansinių institucijų veikla. Pagal pateiktą užduotį apskaičiuoti ir įvertinti makroekonominiai rodikliai. Apibūdinti įmonės ekonominės veiklos turinys ir rodikliai.
	1.2. Vertinti Lietuvos finansų sistemos veiklos ypatumus ir sąveiką su ES finansais	Nacionalinio biudžeto pajamos ir išlaidos. ES finansinės paramos rūšys. Valstybės mokesčių sistema. Viešieji finansai.	1.2.1. Nagrinėti nacionalinio biudžeto sandarą 1.2.2. Nagrinėti ES lėšų įtaką Lietuvos finansų sistemai 1.2.3. Žinoti konsoliduoto biudžeto pagrindinius elementus 1.2.4. Išskirti nebiudžetinius fondus	Apibūdinti finansinės informacijos gavimo šaltiniai. Išvardyti ES finansinės paramos šaltiniai ir Lietuvos

		Nebudžetiniai fondai. Verslo, namų ūkių ir asmeniniai finansai.	1.2.5. Išmanyti verslo, namų ūkio ir asmeninius finansus	finansiniai išpareigojimai. Pagal pateiktą užduotį išnagrinėti verslo, namų ūkio ir asmeniniai finansai. Pagal pateiktą užduotį įvertintas biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymas.
	1.3. Kaupti ir vertinti finansų sistemos informaciją	Finansinės informacijos surinkimas. Finansinės informacijos sisteminimas. Kompiuterinės programos ir jų taikymas finansiniams skaičiavimams.	1.3.1. Vertinti finansinės informacijos svarbą 1.3.2. Rengti informaciją ir teikti ją vartotojams 1.3.3. Taikyti kompiuterines programas	Apibūdinti finansinės informacijos gavimo šaltiniai. Pritaikyta kompiuterinė programa informacijai apdoroti. Pagal pateiktą užduotį sukauptą ir susistemintą finansinę informaciją. Pagal pateiktą užduotį įvertinta finansinė informacija.
	1.4. Taikyti savo darbe teisės aktus, reglamentuojančius finansinę veiklą	Norminiai aktai, reglamentuojantys finansų sistemą: LR Konstitucija; įstatymai; poįstatyminiai aktai ir t. t.	1.4.1. Išmanyti norminių aktų svarbą 1.4.2. Taikyti teisės aktus, reglamentuojančius finansų sistemos veiklą	Išvardyti finansų sistemos veiklą reglamentuojantys teisės aktai. Pagal pateiktą užduotį pritaikytos teisės aktų nuostatos.
2. Finansinės veiklos analizė	2.1. Rengti įmonės veiklos atskaitomybės	Juridinių asmenų tipai. Finansinės	2.1.1. Vertinti ūkio subjektų veiklos turinį	Išvardyta finansinės

dokumentus atsižvelgiant į verslo pobūdį	atskaitomybės sudėtis, turinys ir teikimo tvarka. Mokestinės atskaitomybės sudėtis, turinys ir teikimo tvarka. Statistinės atskaitomybės sudėtis, turinys ir teikimo tvarka.	2.1.2. Suprasti finansinės atskaitomybės sudėty	atskaitomybės sudėtis. Apibūdintas finansinės, mokesstinės ir statistinės ataskaitų turinys. Pagal pateiktą užduotį surinkta ir susisteminta finansinė informacija apie ūkio subjekto veiklą. Pagal pateiktą užduotį apibendrinta informacija apie ūkio subjektų finansinę veiklą.
		2.1.3. Rengti finansines ataskaitas 2.1.4. Rengti mokesčines ataskaitas 2.1.5. Rengti statistines ataskaitas	
2.2. Analizuoti finansinių, statistinių ir mokesčių ataskaitų duomenis	Finansinės analizės metodai. Finansinės analizės būdai. Finansiniai ir statistiniai rodikliai.	2.2.1. Taikyti finansinės analizės metodus ir būdus 2.2.2. Atlikti ūkio subjekto finansinę analizę 2.2.3. Analizuoti ūkio subjekto finansinių, statistinių ir mokesčių ataskaitų duomenis	Išvardyti analizės metodai ir būdai. Apibūdinti finansiniai rodikliai ir vertinimo ribos. Pagal pateiktą užduotį išnagrinėti ūkio subjekto finansinių, statistinių ir mokesčių ataskaitų duomenys.
		2.3.1. Analizuoti turto kaupimo ir naudojimo rodiklius 2.3.2. Vertinti įmonės kapitalo sandaros tikslingumą 2.3.3. Vertinti įmonės finansinę būklę	Apibūdinta įmonės turto sandara. Nurodyta kapitalo sandara. Pagal pateiktą
2.3. Vertinti ūkio subjektų finansinę veiklą	Įmonės veiklos vertinimo sistemos. Finansinių rodiklių vertinimo ribos. Ūkio subjekto turto		

3. Finansinių sprendimų priėmimas	3.1. Vertinti organizacijos finansinių išteklių naudojimo veiksmingumą	Finansinės informacijos kaupimo ir apdorojimo sistema. Finansinių išteklių naudojimo veiksmingumo lyginimo ir vertinimo metodai.	<p>ir paaiškinti rodiklius</p> <p>2.3.4. Skačiuoti kitus finansinius rodiklius</p> <p>2.4.1. Vertinti finansinius rodiklius ir teikti jų interpretacijas</p> <p>2.4.2. Teikti galimas alternatyvas finansavimo ar investavimo sprendimams priimti</p> <p>2.4.3. Nurodyti turto apyvartumo įtaką veiklos rezultatams</p> <p>2.4.4. Nurodyti finansavimo šaltinių alternatyvas ir tikslingumą</p> <p>3.1.1. Žinoti kapitalo kaupimo būdus</p> <p>3.1.2. Skačiuoti kapitalo kainą</p> <p>3.1.3. Vertinti pasirinktos finansavimo strategijos veiksmingumą</p>	<p>užduotį įvertinta kapitalo sandara. Pagal pateiktą užduotį apskaičiuoti veiklos finansiniai rodikliai ir įvertinta įmonės finansinė būklė.</p> <p>Paaiškintos finansinių rodiklių vertinimo ribos ir interpretacijos. Apibūdinti finansavimo šaltiniai ir jų pasirinkimo kriterijai. Pagal pateiktą užduotį įvertinta finansavimo šaltinių įtaka veiklos rezultatams. Pagal pateiktą užduotį parinktos finansavimo ir/arba investavimo sprendimų alternatyvos.</p> <p>Išvardyti finansinių išteklių veiksmingumo lyginimo ir vertinimo metodai. Apibūdinti skolinto kapitalo</p>

	3.2. Vertinti investicinių sprendimų tikslingumą	Projekto arba verslo plano (investicijų) projekto sudėtis, rengimo etapai; pagrindimas. Finansinių šaltinių pasirinkimo galimybės. Investicinių sprendimų priėmimas. Investicinių sprendimų vertinimas. Draudimo operacijos ir nekilnojamojo turto rinka.	3.2.1. Žinoti investicijų projekto arba verslo plano rengimo būdus 3.2.2. Nagrinėti projekto arba verslo plano rengimo etapus 3.2.3. Suprasti sprendimų dėl investicinių procesų priėmimo procedūrą 3.2.4. Nagrinėti ir taikyti investicinių sprendimų veiksmingumo vertinimo būdus ir kriterijus 3.2.5. Taikyti turto draudimo procedūras	<p>Apibrėžta investicijų esmė. Išvardytos verslo plano sudedamosios dalys. Nurodyta investicijų projekto sudarymo metodika. Pritaikyti investicinių sprendimų įvertinimo metodai. Pagal pateiktą užduotį sudarytas projektas arba verslo planas. Pagal pateiktą užduotį pasirinkta draudimo rūšis.</p>	Šaltiniai ir įvertintųjų veiksmingumas. Pagal pateiktą užduotį apskaičiuota finansavimo šaltinių kaina.
3.3. Valdyti pinigų srautus	Pinigų srautų ataskaitų sudarymo būdai. Pinigų srautų valdymas. Pinigų srautų kontrolės metodai.	Pinigų srautų ataskaitų sudarymo būdai. Pinigų srautų valdymas. Pinigų srautų kontrolės metodai.	3.3.1. Žinoti pinigų srautų judėjimo principus 3.3.2. Sudaryti pinigų srautų ataskaitą 3.3.3. Kontroliuoti pinigų srautus	<p>Išvardyti galimi pinigų srautų ataskaitų rengimo būdai. Pagal pateiktą užduotį pasirinkti grynujų pinigų kontrolės būdai. Pagal pateiktą</p>	

4. Finansinių procesų valdymas				užduotį sudaryta pinigų srautų ataskaita. Pagal pateiktą užduotį išanalizuotas pinigų srautų judėjimas.
	4.1. Nagrinėti ūkio subjektų operatyvinius ir strateginius planus	Strategijų tipai. Ūkio subjektų veiklos strategija. Veiksmų programų procesas, jo etapai. Ūkio subjektų veiklos planavimas.	4.1.1. Nagrinėti strategijų tipus 4.1.2. Suprasti ūkio subjektų veiklos strategiją 4.1.3. Rengti biudžetus ir veiksmų programas 4.1.4. Taikyti profesionalumo, komunikabilumo ir profesines žinias dirbant savarankiškai ir kolektyviai	Išvardyti strategijų tipai. Išnagrinėta ūkio subjekto veiklos programa. Pagal pateiktą užduotį sudarytas ūkio subjekto veiklos planas.
	4.2. Rengti ūkio subjektų finansinius planus ir užtikrinti jų įgyvendinimą	Finansinių planų tipai. Finansinių planų rengimo metodologija. Finansinių planų įgyvendinimo tvarka.	4.2.1. Žinoti finansinių planų tipus 4.2.2. Taikyti finansinių planų rengimo metodus 4.2.3. Rengti finansinius planus 4.2.4. Suprasti finansinių planų įgyvendinimo tvarką	Išvardyti finansinių planų tipai. Paaiškinti finansinių planų rengimo metodus. Pagal pateiktą užduotį parengtas biudžetas. Pagal pateiktą užduotį parengtas veiksmų planas.
	4.3. Užtikrinti tinkamą organizacijos finansų valdymo sistemos funkcionavimą	Finansų tarnybos uždaviniai ir funkcijos. Finansų tarnybos organizacinė sandara. Finansų tarnybos ryšiai su kitomis tarnybomis.	4.3.1. Žinoti finansų tarnybos funkcijas ir uždavinius 4.3.2. Išmanyti finansų tarnybos organizacinę sandarą ir dalykinius ryšius 4.3.3. Valdyti finansinės informacijos srautus	Apibrėžtos finansų tarnybos funkcijos ir uždaviniai. Išvardyti ir apibūdinti valdymo principai. Pagal pateiktą

		<p>Valdymo funkcijos. Valdymo, planavimo ir organizavimo pagrindai. Finansų valdymo proceso organizavimas.</p>	<p>4.3.4. Vertinti ūkinės ir finansinės veiklos ypatumus 4.3.5. Taikyti valdymo, planavimo ir organizavimo procedūras 4.3.6. Suprasti sprendimų priėmimo procesą</p>	<p>užduotį apibendrinta ir parengta informacija kitiems informacijos vartotojams. Pagal pateiktą užduotį sudaryta finansų valdymo sandara ir apibūdintos funkcijos.</p>
<p>4.4. Kurti finansinės veiklos kokybės užtikrinimo sistemą</p>	<p>Finansinės veiklos vertinimo sistemos. Kokybės užtikrinimo proceso organizavimo etapai. Teisės aktai, reglamentuojantys finansininko atsakomybę. Finansininko etikos standartai. Kontrolės formos ir metodai.</p>	<p>4.4.1. Žinoti finansinės veiklos vertinimo sistemas 4.4.2. Suprasti finansų sistemos kokybės užtikrinimo procesą 4.4.3. Taikyti kokybės valdymo metodus ir būdus 4.4.4. Žinoti finansininko etikos standartus ir atsakomybės ribas 4.4.5. Atlikti kokybės priežiūros procedūras</p>	<p>Apibrėžtos finansinės veiklos vertinimo sistemos. Išvardyti kokybės valdymo metodai. Apibūdinti finansininko etikos standartai ir atsakomybės ribos. Apibūdinti kokybės užtikrinimo proceso organizavimo etapai. Pagal pateiktą užduotį pritaikyti kokybės valdymo metodai.</p>	
<p>4.5. Kontroluoti finansinių sprendimų vykdymą</p>	<p>Vidaus kontrolės organizavimo pagrindai. Vidaus kontrolės aplinka ir procedūros. Išorės kontrolės veiklos ribos. Vidaus ir išorės</p>	<p>4.5.1. Išmanyti teisinius vidaus audito pagrindus 4.5.2. Suprasti audito aplinką 4.5.3. Taikyti audito procedūras 4.5.4. Surašyti audito išvadą</p>	<p>Išvardyti teisės aktai, reglamentuojantys audito procesą. Apibūdinti audito atlikimo etapai. Pagal pateiktą</p>	

		kontrolės sąveika. Audito atlikimo etapai.		užduotį sudarytas audito atlikimo planas. Pagal pateiktą užduotį surašyta audito išvada.
--	--	--	--	--
